

แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านภัยพิบัติ

กรณีฝุ่นพิษ PM 2.5

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านภัยพิบัติ

(ฝุ่นพิษ PM 2.5)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง ได้เล็งเห็นความสำคัญ ของการดำเนินงาน เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านภัยพิบัติ (ฝุ่นพิษ PM 2.5) ภายในสถานศึกษา เนื่องจากมีปัจจัยเสี่ยง หลายประการ ที่อาจทำให้เกิดฝุ่นพิษ PM 2.5 ได้ง่ายหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยด้านภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2553) เรื่องกำหนดมาตรฐาน ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ต้องไม่เกิน 2.5 ไมครอนในบรรยากาศทั่วไป ค่าเฉลี่ยในเวลา 24 ชั่วโมง ต้องไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และค่ามัชฌิมเลขคณิตในเวลา 1 ปี ต้องไม่เกิน 0.025 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง ได้จัดทำแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านภัยพิบัติ (ฝุ่นพิษ PM 2.5) ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านภัยพิบัติ (ฝุ่นพิษ PM 2.5) ในการรองรับเหตุการณ์ฝุ่นพิษ PM 2.5 ที่อาจจะเกิดขึ้นซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย 8 หัวข้อ

1. วัตถุประสงค์ของแผน

- เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการปัญหาฝุ่นพิษ PM 2.5 ที่จะเกิดกับประชาคม ภายในบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง
- เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติการป้องกันและปัญหาฝุ่นพิษ P.M2.5 และการปฏิบัติบริหารจัดการเมื่อเกิดวาทภัยให้ชัดเจนและเป็นระบบ
- เพื่อให้การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM 2.5 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ
- เพื่อสร้างความตระหนักถึงอันตรายของฝุ่นพิษ PM 2.5 ให้แก่ประชาคมธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง และสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องปลอดภัยเมื่อเกิดปัญหาฝุ่นพิษ PM 2.5 ฯลฯ

2. ขอบเขตของแผน

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง ฉบับนี้ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่อาจจะเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการซึ่งหากเกิดปัญหาฝุ่นพิษ PM 2.5 มีความรุนแรงจนเกินขีดความสามารถ ในการควบคุม ให้การปฏิบัติเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

3. ข้อมูลของหน่วยงาน

3.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยงาน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง ตั้งอยู่ เลขที่ 248 หมู่ 2 ถนนลำปาง-เชียงใหม่ ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ประมาณ 364 ไร่ พื้นที่โดยรอบติดกับฟาร์มปศุสัตว์ และป่าเสื่อมโทรม ด้านหลังติดรางรถไฟสายเหนือ

3.2 ข้อมูลบุคลากรของแต่ละหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง จำนวน 12 หน่วยงาน ดังนี้

1. กองบริหารศูนย์ลำปาง	จำนวนเจ้าหน้าที่	57 คน
2. คณะนิติศาสตร์		25 คน
3. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์		15 คน
4. วิทยาลัยสหวิทยาการ		39 คน
5. คณะศิลปกรรมศาสตร์		7 คน
6. คณะสาธารณสุขศาสตร์		22 คน

7. คณะวิทยาศาสตร์	15 คน
8. สถาบันภาษา	4 คน
9. สำนักหอสมุด	4 คน
10. สำนักจัดการทรัพยากรสัตว์	7 คน
11. ศูนย์หนังสือ	3 คน
12. นักศึกษา	2,200 คน
รวมทั้งหมด	2,398 คน

3.3 ข้อมูลเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

ที่	ประเภทเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัย	จำนวน (เครื่อง/คัน)	ที่ตั้ง (สังกัด)
1	ชุดสายดับเพลิงพร้อมถังดับเพลิง	24 ถัง	ตามผังอาคาร
2	วิทยุสื่อสาร ข่ายมธ.ลป.	1 ชุด	ห้องงานอาคารฯ
3	วิทยุสื่อสาร ข่ายรปภ.	1 ชุด	รปภ.เอกชน
4	เครื่องยนต์ปั้มน้ำ	1 ชุด	อาคาร FIRE PUMP
5	หน้ากากอนามัย และชุดปฐมพยาบาลต่างๆ	1 ชุด	ห้องพยาบาล

แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านภัยพิบัติ กรณีฝุ่นพิษ PM2.5

ระยะเวลา	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
1. ก่อนเกิดภัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. งานอาคารสถานที่และยานพาหนะศูนย์ลำปาง สำรวจพื้นที่จะทำให้เกิดเพลิงไหม้ ซึ่งจะทำให้เกิด ฝุ่นควัน ภายในมหาวิทยาลัย 2. งานอาคารสถานที่และยานพาหนะศูนย์ลำปาง เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์แจ้งเตือนภัย เช่น วิทยุสื่อสาร ถังดับเพลิงและตรวจสอบ สัญญาณ แจ้งเตือน อัคคีภัย สม่่าเสมอ หน้ากากกันฝุ่น เครื่องดับ ไฟป่า 3. งานอาคารสถานที่และยานพาหนะศูนย์ลำปาง สำรวจสถานที่อันก่อให้เกิดฝุ่นพิษ เช่น สถานที่ ก่อสร้างต่างๆ หรือบริเวณที่มีความเสี่ยง ที่ก่อให้เกิด ฝุ่นละออง เช่นห้องเก็บเอกสาร ห้องเก็บของต่างๆ 4. ทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง ฝ้าระวังเหตุ ติดตามข่าวสาร 5. งานประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสารและให้ความรู้แก่สมาชิกในมหาวิทยาลัย 	กองบริหารศูนย์ลำปาง
2. ขณะเกิดภัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. งานบริการการศึกษาและกิจการนักศึกษา สำรวจบุคลากรและนักศึกษา 3. งานบริการการศึกษาและกิจการนักศึกษา ดำเนินการปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีพบผู้เจ็บป่วย 4. กรณีมีผู้เจ็บป่วย ให้ทุกหน่วยงานประสานกับ งานอาคารสถานที่และยานพาหนะศูนย์ลำปาง นำผู้บาดเจ็บ ส่งโรงพยาบาล 5. งานบริการการศึกษาและกิจการนักศึกษา แจกจ่าย หน้ากากอนามัย ที่สามารถป้องกันฝุ่นควันให้กับ ประชาคมฯ 6. หากมีความจำเป็น ให้กองบริหารศูนย์ลำปาง มอบหมายให้ ผู้เกี่ยวข้องประสาน หน่วยงาน ภายนอก ที่เกี่ยวข้อง เข้ามาช่วยเหลือ บรรเทาภัยฯ 7. งานบริหารสำนักงานศูนย์ลำปาง เร่งประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ เรื่องการป้องกันตัวเองจากฝุ่นพิษ PM 2.5 8. ให้กองบริหารศูนย์ลำปาง ดำเนินการกวดขัน และประชาสัมพันธ์ในด้านต่างๆ ดังนี้ 	กองบริหารศูนย์ลำปาง

	<ul style="list-style-type: none"> - ลดการใช้ยานพาหนะส่วนตัว ส่งเสริมการใช้ ระบบขนส่งสาธารณะ - ให้ ร.ภ.ภ. หมั่นตรวจตราบริเวณรอบมหาวิทยาลัย ห้ามไม่ให้มีการเผาไหม้ในที่โล่งแจ้ง เผาพื้นที่เพื่อเตรียมการทำเกษตรกรรม เผาขยะ หรือวัสดุเหลือใช้ - ให้งานอาคารสถานที่และยานพาหนะศูนย์ลำปางควบคุมกระบวนการก่อสร้างให้มีฝุ่นน้อยที่สุด - ให้งานบริการการศึกษาและกิจกรรมนักศึกษา ประชาสัมพันธ์ เรื่องการใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้ง ที่จำเป็น ต้องออกข้างนอกบ้าน หรือที่โล่งแจ้ง ให้ใส่ หน้ากากพิเศษชนิดที่เรียกว่า “เอ็นเก้าห้า (N95)” โดยเฉพาะผู้ป่วยที่เป็นโรคระบบทางเดินหายใจ <p style="text-align: center;">การพิจารณาระดับความเข้มข้นฝุ่นละออง PM 2.5</p> <p>ระดับที่ 1 ฝุ่นละออง PM 2.5 อยู่ในช่วง 51- 90 มคก./ลบ.ม. ให้งานบริหารศูนย์ลำปาง เพิ่มความถี่กวาดล้างทำความสะอาด ถนน พื้นที่อาคารเรียน ควบคุมการก่อสร้างและงดการเผา ในที่โล่งแจ้ง รอบบริเวณมหาวิทยาลัย</p> <p>ระดับที่ 2 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 เกิน 90 มคก./ลบ.ม. ติดต่อกัน 3 วัน ครอบคลุมทั้งพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานสาธารณสุข เห็นชอบว่าให้ยกเป็นระดับสถานการณ์ รุนแรงให้ กงบริหาร ศูนย์ลำปาง เร่งประชาสัมพันธ์ และแจกจ่ายหน้ากากอนามัย ให้ประชาคมธรรมศาสตร์</p> <p>ระดับที่ 3 หาก ฝุ่นละออง PM 2.5 ขนาดเล็กเกิน 90 มคก./ลบ.ม. ต่อเนื่องติดต่อกันอีก 3 วัน ให้ยกระดับมาตรการ เป็นระดับ 3 โดยพิจารณาให้จัดระบบการเรียนการสอนโดยวิธีออนไลน์ เพื่อระงับหรือบรรเทาผลร้าย จากอันตราย และ ความเสียหายที่เกิดขึ้น จากการแพร่กระจายของฝุ่นละออง PM 2.5</p>	
3. หลังเกิดภัย	1. กงบริหารศูนย์ลำปาง สํารวจผลกระทบทั้งหมด จากการเกิดปัญหา ฝุ่นPM2.5 แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับต่อไป	กงบริหารศูนย์ลำปาง

ภาคผนวก

1. หมายเลขโทรศัพท์หน่วยงานภายนอกเพื่อการสนับสนุนกรณีเกิดภัยพิบัติ

หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์	ชื่อ-นามสกุลผู้ที่ติดต่อได้ กรณีเกิดอัคคีภัย
แจ้งเหตุเพลิงไหม้	0-5426-5072-4	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำปาง
สายด่วนนิรภัย (ปก.)	1784	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำปาง
สายด่วน สถานีดับเพลิง	199	เทศบาลนครลำปาง
เทศบาลตำบลปงยางคก	0-543-67520	นายย้าย ฮาวคำฟู นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลปงยางคก
เทศบาลเมืองเขลางค์นคร	0-5421-9199	นายไพฑูลย์ โพธิ์ทอง นายกเทศมนตรีเมืองเขลางค์นคร
อบต.ตำบลหนองหล่ม	0-54-368-435	นายสุริยา ตาสวรรณ นายก อบต.หนองหล่ม
โรงพยาบาลลำปาง	0-5423-7400	นายธานี ลิ้มทอง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลำปาง
โรงพยาบาลห้างฉัตร	0-5483-9305	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลค่ายสุรศักดิ์มนตรี
โรงพยาบาลเขลางค์นคร-ราม	0-5422-5100	นายวัฒนา วานิชสุขสมบัติ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเขลางค์นคร-ราม
สถานีตำรวจภูธรอำเภอห้างฉัตร	0-5426-9279	ผู้บังคับการตำรวจภูธรอำเภอห้างฉัตร
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง	0-5425-1251-2	นายอุดมศักดิ์ หิรัญญตระกูล ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง
การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง	0-5421-7157	นายอนุชา ศิริบรรเดซ ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 10 ลำปาง	0-5421-8124	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 10 ลำปาง

2. แนวทางการปฏิบัติตนสำหรับนักศึกษาระหว่างเปิดภาคเรียนใน

ระยะเกิดสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน

ระดับ 0 – 25 (มคก./ลบ.ม.) นักศึกษาทุกคน : ทำกิจกรรมได้ตามปกติ

ระดับ 26-37 (มคก./ลบ.ม.)

1. นักศึกษาทุกคน : ทำกิจกรรมได้ตามปกติ
2. นักศึกษาที่ป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบทางเดินหายใจ เช่น หอบหืด : ให้พิจารณาลดการเรียนพลศึกษาและกิจกรรมกลางแจ้ง

ระดับ 38-50 (มคก./ลบ.ม.)

1. นักศึกษาทุกคน : ลดการทำกิจกรรมนอกอาคาร
2. นักศึกษาที่ป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบทางเดินหายใจ เช่น หอบหืด : ให้พิจารณายกเว้นการเรียนพลศึกษาและกิจกรรมกลางแจ้ง

มหาวิทยาลัย : สื่อสารข้อมูลสถานการณ์มลพิษทางอากาศและวิธีการ

ป้องกันตนเองแก่ นักเรียน นักศึกษาทุกเข้า และสังเกตอาการ

นักศึกษา หากมีอาการผิดปกติ เช่น เคืองตา คันตา ตาแดง ให้ใช้น้ำสะอาด

ล้างดวงตา หลีกเลี่ยงการขยี้ตา และดูแลอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้หากอาการรุนแรง

ให้ไปพบแพทย์ทันที

ระดับ 51-90 (มคก./ลบ.ม.)

1. นักศึกษาทุกคน : ควร เรียนในชั้นเรียน สำหรับกิจกรรมกลางแจ้งอื่นๆอาจจะได้รับการพิจารณายกเลิกตามความเหมาะสม
3. นักศึกษาที่ป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบทางเดินหายใจ เช่น หอบหืด ควรให้อยู่ภายในอาคารในห้องปลอดฝุ่นงดการออกกำลังกายกลางแจ้ง และต้องได้รับการดูแลจากครูอย่างใกล้ชิด

3. แหล่งข้อมูลเอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. 2563. คู่มือการดำเนินงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณี ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) ปี 2564

กรมควบคุมมลพิษ. 2563. สื่อประกอบการแถลงข่าวความร่วมมือในการพัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผล และพยากรณ์คุณภาพอากาศโดยใช้เทคโนโลยีอากาศ

กรมควบคุมมลพิษ. 2563. รายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย. สืบค้นได้ที่ <http://air4thai.pcd.go.th/webV2/>

กรมอนามัยและกรมควบคุมโรค. 2558. แนวทางการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงจากมลพิษทางอากาศ กรณี ฝุ่นละอองขนาดเล็ก

กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย. 2562. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ National Forum on Birth Defects and Disabilities ครั้งที่ 10 วันที่ 20-21 พฤศจิกายน 2562. มลพิษ PM_{2.5} ผลกระทบต่อสุขภาพเด็กและทารกในครรภ์